

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiae Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Infidelitatis peccatum posse incurri etiam dum gratia præueniens liberum
non tangit arbitrium disput. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

enim Dominus de rubo sic dicit: Ego autem scio, quod non dimittet vos Pharaon Rex Aegypti, nisi per manum magnam: sed extendens manum meam percussit Aegyptios in omnibus mirabilibus quae faciam, & postea dimittet vos. Haec prima vox Dei est qua futuram voluntatem Pharaonis, sicut praevidebat, iudicabat. Postea iam inter ipsos miraculorum imbres dixisse legitur, Ego autem indurabo cor Pharaonis, ne dimittat populum. Vbi iam aperte intelligitur, primam interesse sententiam: quid est enim, Indurabo cor, nisi non emolliam? Haec auctor illius libri. Et cap. 14. ait: An forte, si pie de Deo, sicut expedit, sentiamus, etiam Pharaonis datam misericordiam reperimus? Patientia enim Dei valere ei debuit ad salutem, qua differens iustum meritoriumque supplicium, miraculorum verbera crebra densabat. Numquid non potuit sicut flagellis cadens expulsi populum, ita miraculis credens Deum tantae virtutis agnosceret? Et c. 15. conferens Pharaonem cum Nabuchodonosor, cum ostendisset, pares eos fuisse in multis, ait: Quid ergo fines eorum fecit esse diversos, nisi quod unus manum Dei sentiens, in recordatione propria inquitatis ingemuit: alter libero contra Dei misericordissimam veritatem pugnavit arbitrio? Legito Augustinum quaest. 24. in Exodum, quo loco idem sentit.

DISPUTATIO XI.

In fidelitatis peccatum posse incurri etiam dum gratia praeveniens liberum arbitrium non tangit.

Ut peccent, qui audientes Evangelium, nec se sentientes interiori vocatos illud non amplectuntur.

EX haecenus dictis patet, quid dicendum sit ad dubium illud: si nullus credere valet, nisi gratia Dei praeveniatur, atque interiùs à Deo vocetur, consequens erit illos, quibus Evangelium promulgatur, & gratia Dei non praeveniuntur, neque se sentientes interiùs vocatos, non peccare lethalter si fidem non recipiant. Dicendum namque est eos lethalter peccare, non solum si dum gratia praeveniuntur & interiùs vocantur, vocationi non consentiant fidem amplectendo, assensumque illius eliciendo, sed etiam si, antequam gratia praeveniatur, sua nequitia Evangelio contradicant, aut attendere non velint ad ea, quae proponuntur, resque tanti momenti, ex quibus pendere ipsorum, ceterorumque hominum salutem edocentur, expendere non velint, ut veritate comperta, salutem ex suis naturalibus viribus conentur Evangelicæ doctrinæ assentiri: ad quæ omnia cum solo concursu Dei generali libertatem arbitrii habent ut haecenus explicatum est. Quod si ea sincero animo expendere velent, ut tenentur, utique gratia diuina interim dum docerentur, illaque expenderent, praevenerentur, etiam antequam ex suis naturalibus, eo modo quo possunt, conarentur elicere assensum. Cùmque Deus sua scientia praevideat, quinam ex iis, qui auditi sunt Evangelium, conaturi sint ex suis naturalibus ad assensum eliciendum ut tenentur, & qui non: sanè ut à peccato non excuserentur qui assensum fidei supernaturalem non elicerent, satis est, Deum suo auxilio & gratia praestò esse ad praeveniendum in eodem instanti quoscumque praeviderit ex suis naturalibus ad assensum conaturos, ut ita, non quidem tempore, sed natura praevienti, talem eliciant fidei assensum, qualis necessarius est ad salutem.

***

DISPUTATIO XII.

Num à sola praeveniente gratia proveniat, quod è duobus alter convertatur, & alter non?

EX dictis etiam patet, quid dicendum sit ad illam quaestionem, unde non proveniat, quod ex iis, qui audiunt Evangelium, conspiciuntque eadem miracula in confirmationem illius effecta, quidam convertantur & amplectantur fidem: alij verò minime. Dicendum namque est, id non provenire praecise ex eo, quod illi, qui convertuntur, praeveniatur à Deo gratia & vocatione interna, alij verò non. Licet enim nemo credere possit, ut ad salutem oportet, nisi praeveniatur gratia diuina, nihilominus auxilium gratiae non est sola & integra causa, quod fidei assentiantur: quandoquidem de fide est, eum, qui praeveniatur gratia, & vocatur ad fidem, posse per suum liberum arbitrium non consentire & non converti, ut in Concilio Tridentino sess. 6. cap. 7. & canone 4. definitum est. Quare fieri potest, ut duorum, qui aequali auxilio interiùs à Deo vocantur, vnus pro libertate sui arbitrii convertatur, & alter in infidelitate permaneat. Sepe etiam accidit ut cum quo auxilio vnus non convertitur, alius convertatur: id quod satis aperte docuit Christus Dominus ex ea collatione incolarum Bethsaida & Corozaim cum Tyriis & Sidoniis. Imò fieri potest, ut aliquis praevenerit & vocatus longè maiori auxilio pro sua libertate non convertatur. Saepè enim Deus vocat, & peccatores renuunt, despiciuntque omne consilium Dei. Neminem enim Deus, vim necessitatisque inferendo, consuevit ad se adducere, sed sponte sua ac voluntate quisque adducitur. Unde Hieronymus in epistola ad Hedibiam quaestione 12. ad eandem quaestionem respondens ait: Quia homines suo arbitrio relictis sunt: neque enim bonum necessitate faciunt, sed voluntate, ut credentes coronam accipiant, increduli supplicis mancipentur: ideo odor noster, qui per se bonus est, virtute eorum & vitio qui suscipiunt sine non suscipiunt, in vitam transit aut moriunt, ut qui crediderint, salvi fiant: qui verò non crediderunt, pereant. Et lib. 13. comm. in cap. 49. Isaia: Dei, inquit, vocare est, & nostrum credere: nec statim, si nos non credimus, impossibilis Deus est, sed potentiam suam nostro arbitrio derelinquit, ut iusti voluntas premium consequatur: quia ergo voluerunt per me in te credere, iudicium meum apud te est, quod omnia fecerim, quae eis facere debu, dicens in Evangelio: Ego te clarificavi super terram, opere completo quod dedisti mihi ut facerem. Haecenus Hieronymus. Et Augustinus lib. 83. quaestionum quaest. 68. Ad eam illam magnam, inquit, neque omnes, qui vocati sunt, venire voluerunt, neque illi, qui venerunt, venire possent nisi vocarentur. Itaque neque illi debent sibi tribuere, qui venerunt: quia vocati venerunt: neque illi, qui noluerunt venire, debent alteri tribuere, sed vanum sibi: quoniam, ut venirent, vocati erant in libera voluntate. Qui vocatus non venit, sicut non habuit meritum, ut vocaretur, si inchoat meritum supplicij, cum vocatus venire neglexerit. Et 12. de Civitate Dei cap. 6. docet: Si duo aequales per omnia in omnibus, conspiciant eandem mulierem pulchram, euenire posse à sola libertate arbitrii utriusque, ut vnus consentiat in peccatum eam concupiscendo, alter non item. Eademque est ratio de eodem modo affectis, aequaliterque à Deo ad fidem vocatis: pro sola namque eorum libertate potest euenire, ut vnus amplectatur fidem, alter verò eandem contemnat. Quod fit, ut non soli gratia

Fidem cur quidam audientia Evangelium, recipiant, alij non

Vocatori aequali auxilio fieri potest, ut vnus convertatur, & alius non.

præ